

ארצות-הברית: דרומיים מעדיפים נאצים

את בית היוצר האמיתי של הגזענות הבוטה, לעיתים גם הרצחנית, בארצות-הברית. צפון-קארוליינה, אלבאמה, לואיזיאנה — גם הן אמריקה, וקלסתר פניהן מפחד ומעורר סלידה.

צפון-קארוליינה, גזענים רבים רואים בסמלים הנאציים בעייה טקטית, הדוחה אורחים שהיו מצטרפים אלמלא צלביהקס. גם הדגש האנטישמי הוא שולי בעיני אנשי קלאן רבים. גם הם שונאים יהודים, כמוכן, ורואים בהם

בשנות ה-30 זכה סאם ליבוביץ', עורך-דין יהודי מניו יורק, לפירסום עולמי בשל מעורבותו במישפט סקוט סבורו הידוע לשימצה. 9 שחורים נידונו לתקופות מאסר ארוכות, וניצלו בנס מליניץ', בעוון אונס שתי פרוצות לבנות.

סקוטסבורו היא עירה באלבאמה, ב"דרום העמוק" של ארצות-הברית, ולשחורים לא היה צל של סיכוי לזכות בדיון מישפטי הוגן.

ליבוביץ', שהפך לימים שופט עליון ליברלי מעולה, הגן עליהם באורח מזהיר, יצר תקדים מישפטי בדרום בשל התעקשותו לכלול לפחות אורה שחור אחד בחברי המושבעים. המישפט כוסה בהרחבה בכל העיתונים בעולם.

שימעון פרס ואל-סלבדור

חואקין אנטוניו אגילאר, נציג החזית הדמוקרטית המהפכנית באל-סלבדור, שביקר לאחרונה בישראל, עמד עד מהרה על דקויותיה של הפוליטיקה הפנימית בארץ. אגילאר היה נפעם ממש מקבלת-הפנים החמה שקיבל מהשמאל הישראלי ומחוגים נרחבים בציבור הרחב, שהביעו הזדהות מלאה עם מאבקה של המחתרת העממית באל-סלבדור, שאותה הוא מייצג. הוא סיפר לעולם קטן שישראלים רבים הביעו סלידה מוחלטת ממכירת נשק ישראלי לחונטה הפאשיסטית השלטת בארץ זו.

ערכי ההזדהות שאירגן הוועד לסולידאריות עם אל-סלבדור הצליחו מעל ומעבר לכל המשוער. ההשתתפות היתה המונית ונלהבת, ורבים מהנקחלים היו צברים, ששמעו בפעם הראשונה מוסיקה דרום-אמריקאית, והבינו לראשונה ש"אמריקה" אינה רק ארצות-הברית...

איך יחסים. עם זאת, הבין אגילאר יפה מאוד מהי מיפלגת העבודה הישראלית. בשיחתו עם עולם קטן הוא מתח קו ברור בין המיפלגות האירופיות המאורגנות באינטרנציונל הסוציאליסטי ובין מיפלגתו של שימעון פרס. החזית הדמוקרטית של אל-סלבדור מקבלת מ האינטרנציונל עזרה חומרית ומוסרית עצומה. כל המיפי לגות המשתייכות לגוף הבינלאומי הזה מפגינות בכל הודמנות את הסולידאריות הבלתי-מסוייטת שלהן עם המאבק העממי נגד הימין השולט, ונגד מישטרו של רונאלד רגן המסייע לחונטה.

אגילאר דיווח שעם מיפלגת העבודה אין לחזית כל

חואקין אנטוניו אגילאר גם הוא כבר מכיר את פרס

יחסים. בארץ הוא נתקל בתגובות דריש-שמעיות, והוא מודע לדיווחים בעיתונות המערבית בדבר מעורבות ההסתדרות בייצור ובמכירת נשק לדיקטטורות פאשיסטיות באמריקה הלטינית.

דוקש שד פרס. על שיחתו עם פרס הוא סיפר בטון משועשע במיקצת. החבר שימעון אמר לו שממשלת המערך סיפקה, אומנם, נשק לאל-סלבדור, אבל חילה מכך עם תחילת המאבק העממי נגד המישטר... אגילאר מודע, כמוכן, לעובדה שכאשר התחיל המרד נגד הימין התרחש כבר המהפך בישראל.

פרס סבור, משום מה, שאפשר לרמות את כל העולם כל הומן. אפילו לכתוב מאמרים מבדרים ביומן הארץ ולהביא את כלכלת העבדים היפאנית כמודל לסוציאליזם. אגילאר, מכל מקום, לא קנה את הלוקש הזה, ואף נעלב במיקצת מהולול הבלתי-מוצדק באינטליגנציה שלו. היה גם צד מעודד בפגישותיו של אגילאר עם אנשי מיפלגת העבודה. ה"כ"ם יוסי שריד ועוזי ברעם הבטיחו להקים שדולה (לובי) שתפעל בכנסת להפסקת מכירות הנשק לאל-סלבדור. קשה להאמין בסיכויי ההצלחה של השדולה הזו, אך יש לברך על עצם קיומה ולראות בה חלק משיירות ביקורו המוצלח של נציג החזית הדמוקרטית המהפכנית מאל-סלבדור בישראל.

את נושאי הדגל של הליברליזם בארצות-הברית. עם זאת, הם רואים ביהודים אויב מישני, יחסית לשחורים, בשל מיעוט מיספרם. הקהילה היהודית בצפון-קארוליינה היא קטנה, ואפילו אנשי קלאן אינם רואים בה משום איום של ממש.

הנאצים, לעומת זאת, מציגים את היהודים כאויב העיקרי, מעריצים את אדולף היטלר, והיו גורם מכריע באירגון וביצוע הרצח בגרינסבורו. שיתוף-הפעולה ביניהם ובין קלאן הוא חדוק, בעיקר בתחום המיבצע.

הנאצים ערכו לפחות מיבחי-כוח אחד, שתוצאותיו הן ממש מבהילות. מנהיגם בעת רצח גרינסבורו, הארולד קובינגטון, השתתף בבחירות המוקדמות שערכה המיפלגה הרפובליקאית, כמועמד לתפקיד התובע הכללי של מדינת צפון-קארוליינה. יריבו של קובינגטון היה מישפטן ידוע, חבר ותיק במיפלגה הרפובליקאית.

קובינגטון זכה ב-43 אחוזים מכלל הקולות, כלומר 56 אלף אורחים מצפון-קארוליינה הצביעו עבור נאצי מוצהר, שידיו מגואלות בדמם של קורבנות גרינסבורו! הדרום נשאר כפי שהיה, למרות הנהירה הבלתי-מבוטלת של יסודות נאורים יותר מהצפון, מהווה הדרום

חואקין אנטוניו אגילאר 56 אלף קולות

הוציא שם רע (מוצדק) למערכת הצדק בדרום ארצות-הברית. סיפרו של קווינטין ריינדולט, בית דין, שתורגם גם לעברית והמתאר בהרחבה את פרשת סקוטסבורו, הפך למעין ציון דרך בתולדות הדרום. רבים ראו בפרשה נחלת העבר, משבר שחזק את חישוקי מערכת-הצדק האמריקאית, אפילו בדרום.

רצח מוד מצלמות. מסתבר שלא בדיוק כך. בימים אלה עומד לקום חבר-מושבעים פדראלי חדש, שבו יכהנו 21 מושבעים (אחד מהם שחור), כדי לבדוק את פסקי-הדין התמוה שהוציא חברי-מושבעים כלי-לבן במישפטם של 6 נאצים ואנשי קרקלוקס קלאן, שרצחו לפני שלוש שנים וחצי המישה קומוניסטים במדינת צפון-קארוליינה, בדרום ארצות-הברית.

הרצח הוסרט כולו במצלמות וידיאו, הקומוניסטים, חברי מיפלגת העובדים הקומוניסטית, ערכו אסיפה נגד הגזענות. הנאצים וחברי קלאן הגיעו למקום בשיירה שכללה תשע מכוניות, הוציאו בשלווה מוחלטת רובים אוטומטיים, ורצחו בדם קר ארבעה גברים לבנים ואשה שחורה. שניים מהנרצחים היו יהודים.

הנאצים ניצלו את המהומה שנוצרה, נמלטו מהמקום. רצח גרינסבורו, זה שמו של העיר בצפון-קארוליינה שבה בוצע המעשה, זכה לכותרות שמנות לתקופה קצרה ביותר. אחרי הכל, מדובר רק בקומוניסטים. שישה רוצחים הועמדו לדין, שלושה נאצים ושלושה אנשי קלאן, חרף ההכחות החותכות לא הגיע חברי המושבעים למסקנה מרשיעה.

עתה עומדת החלטת המושבעים, ועימה כל מנגנון הצדק בצפון-קארוליינה, לבדיקה מחדש של השליטנות הפדראליים. נציגי האירגונים לזכויות-האדם בדרום מייחלים סים חשיבות עצומה להתערבות וושינגטון. דוברם הודיע במסיבת-עיתונאים שאם יורשו הנאצים לצאת לחופשי, יותר דמם של כל הלוחמים נגד הגזענות בדרום ארצות-הברית.

עיתוני אטלנטה, הליברלית יחסית, הוקיעו את השופט בגרינסבורו על ההנחיה המגמתית שנתן לחברי-המושבעים. "גרינסבורו החזירה אותנו לימים השחורים של אלבאמה בשנות ה-30", כתב ניו יורק טיימס, "כדאי היום להיות נאצי בדרום ארצות-הברית".

הרצח ריץ לבחירות. קשה לשאוב ניהומים מן העובדה שרק 60 חברים רשומים במיפלגה הנאצית של

רגן סוכן

סובייטי (חלק ב')

מישהו חייב לעשות מאמץ רציני כדי להפריך את הסברה, שכבר בוטאה במדור הזה, שנושאי ארצות-הברית, רונאלד רגן, משרת באורח אובייקטיבי את האינטרס הסובייטי.

לא רק שהוא עושה כמיטב יכולתו לדחוף את פקין לזרועות מוסקבה. זה כבר סיפור ישן. בעצם הימים האלה הוא עושה כמיטב יכולתו למנוע התקרבות בין קובה ובין ארצו. מישלחת אמריקאית רמת-דרג, שביקרה לאחרונה בקובה, נפגשה עם סגן הנשיא, קארולוס ראפאל רודריגס. הסגן, שהוא קומוניסט אמיתי, ולא רק מהפכן רומאנטי כפידל קאסטרו ואחדים מאנשיו, הדעים את חברי המישלחת בעמדותיו המתונות. רודריגס מתח ביקורת גלויה על המדיניות הסובייטית בפולין ובאפגניסטאן, הביע את רצונו לשפר את היחסים עם ארצות-הברית, ואף הסכים להצבת כוח או"ם באל-סלבדור.

הערמיזים והאש. הסנטורים המופתעים מיהרו לרווח לבית-הלבן, ראו בכך נידבך נוסף בבניית יחסים חדשים עם קובה, אותם התחיל לבנות הנשיא הקודם, ג'ימי קארטר, לפני כחמש שנים. התגובה מהבית-הלבן היתה מדהימה לא פחות. רגן הודיע להם בפירוש שאינו מעוניין בהידוק היחסים עם מישטר קאסטרו.

וושינגטון לא הסתפקה בכך. הנשיא הטיל הגבלות חמורות על תירות אמריקאית לקובה. כל אורח ארצות-הברית, שיעניק אשראי כלשהו לקובאים, צפוי לקנס של 10,000 דולר או עשר שנות מאסר! קובה הוכרזה שוב כמעצמה עוינת וחתרנית, הוטל עליה למעשה חרם בכל התחומים. רק הסובייטים יכלו להגונן. שוב עמדו לאבד עמדת כוח חשובה ליד חופי ארצות-הברית (לפחות את הבלעדיות שלהם בקובה), ושוב ביץ' הנשיא רגן הוציא עבורם את הערמונים מהאש.

אם הג'יב יסרב לממן את מסע הבחירות של רגן בעוד שנתיים, אפשר יהיה לראות בכך כפיות טובה, או תיחכום יתר. שוב ספק שהם מתפללים, ובצדק, לנצחונם.